

FACTSHEET

Thema: Veiligheid, Opvattingen van Amsterdammers over tolerantie jegens homoseksuelen

Publicatiedatum: oktober 2010

Bron: Bureau O+S ©

Toelichting

Ingevoegd rapport geeft goed weer hoe Amsterdammers in 2010 dachten over homoseksualiteit. Dit onderzoek is uitgevoerd door Bureau O+S i.o.v. AT5 en Parool. Op 3 oktober 2010 heeft COC Amsterdam een persbericht naar buiten gebracht met een reactie op het onderzoek. Dit PB is toegevoegd als bijlage 2. Het rapport in Bijlage 1 inclusief de tabellen is integraal opgenomen. Verwijzingen dus altijd met bronvermelding naar Bureau O+S. De uitkomsten van het onderzoek zijn gebruikt om extra aandacht te vragen in de aanloop naar ComingOutdag2010, waarvan het thema 'Veiligheid' was.

Bijlage 1

Opvattingen van Amsterdammers over tolerantie jegens homoseksuelen

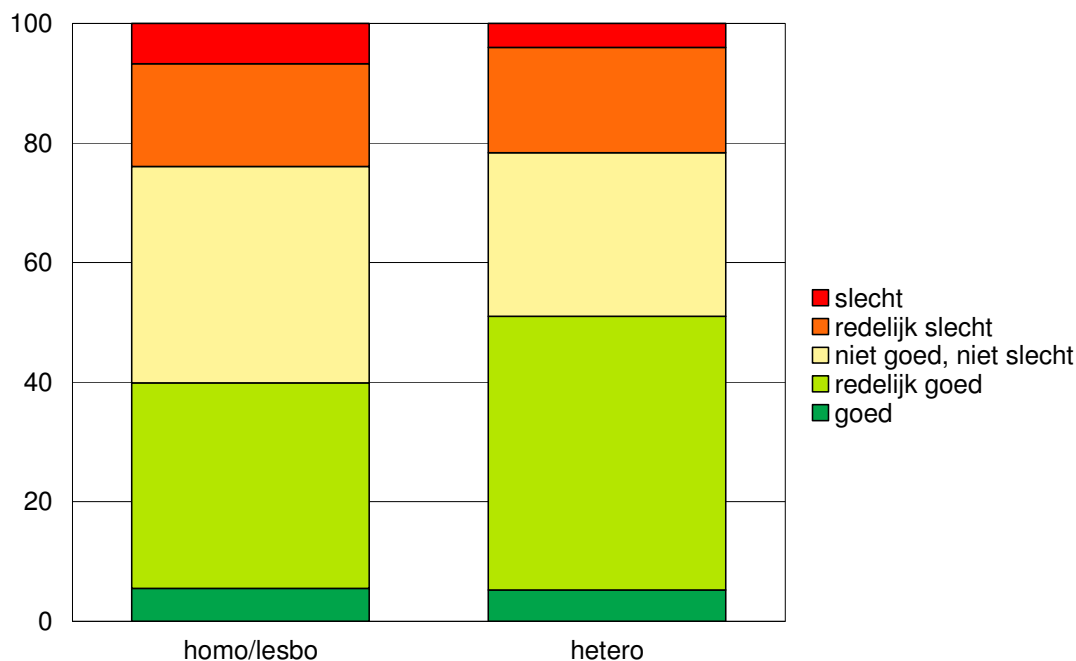
Inleiding

In opdracht van AT5 en Het Parool heeft O+S onderzoek gedaan naar de tolerantie jegens homoseksuelen in Amsterdam. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen opvattingen homo- en heteroseksuelen. Naast deze algemene vragen over het klimaat in de stad is homo's en lesbo's gevraagd naar hun eigen ervaringen in de stad en de implicaties van het klimaat voor hun eigen gedrag. In totaal 167 homoseksuelen (78% homo's en 22% lesbo's) en 412 hetero's ondervraagd. Het onderzoek is eind september uitgevoerd met behulp van het O+S-onlinepanel.

Klimaat in de stad

Op de vraag hoe men het huidige klimaat voor homoseksuelen beoordeelt is het meest gegeven antwoord (redelijk) goed (zie onderstaande figuur). Wel zijn over het algemeen homo's en lesbo's negatiever over het huidige klimaat in Amsterdam dan hetero's. Zo vindt van de homo's en lesbo's 40% het klimaat voor homo's (redelijk) goed, tegen 49% voor de hetero's. Een kwart (24%) van de homo's en lesbo's vindt het klimaat slecht, versus 21% van de hetero's.

Hoe beoordeelt u het huidige klimaat in Amsterdam voor homoseksuelen?

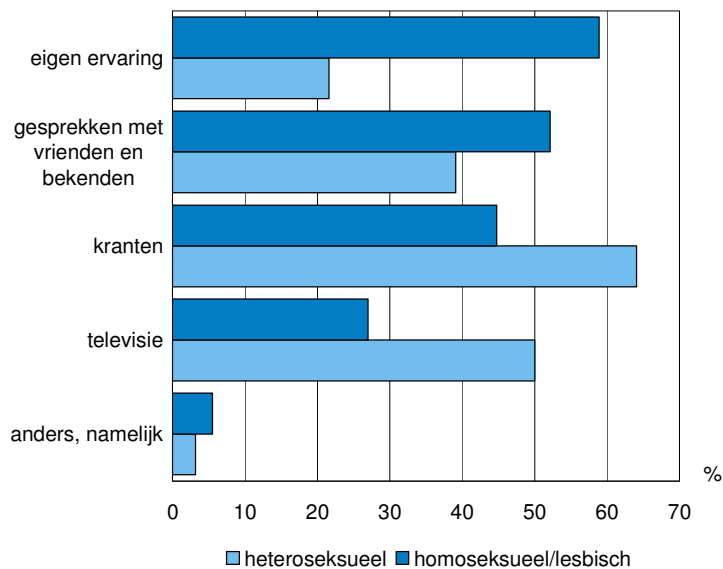

Bijna acht van de tien (79%) homo's en lesbo's vindt dat het klimaat voor homo's de laatste jaren verslechterd is, van de hetero's is 67% die mening toegedaan. Homo's en lesbo's vinden ook beduidend vaker dat Amsterdam de titel "Amsterdam. Gay Capital of the World" niet verdient. Een derde van de homo's en lesbo's geeft dit aan tegen minder dan één van de tien van de hetero's.

Homo's zijn vaker (44%) dan lesbo's (23%) de mening toegedaan dat het huidige klimaat voor homo's in de stad goed is. Tegelijkertijd vinden homo's wel iets vaker dat het klimaat verslechterd is (82%) dan lesbo's (69%). De groep homoseksuelen tussen de 35 en 49 jaar is het meest negatief over het huidige klimaat in Amsterdam.

Alle respondenten is gevraagd op basis waarvan men zich een beeld vormt over het klimaat in de stad (zie figuur). Niet geheel verrassend is dat homo's en lesbo's zich voornamelijk een beeld vormen op basis van hun eigen ervaring of door gesprekken met vrienden. Hetero's daarentegen vormen zich meestal een beeld door berichten uit media (voornamelijk kranten).

Op basis waarvan vormt u uw beeld over het klimaat in de stad voor homoseksuelen*

* Maximaal 2 antwoorden per persoon, daarom totaal percentages boven de 100%

Er is geen duidelijke relatie tussen de informatiebron van mensen en de opvatting over het klimaat voor homoseksuelen.

Daadwerkelijk ervaringen van anti-homoacties

Ruim de helft van alle ondervraagde homo's en lesbo's voelt zich wel eens bedreigd vanwege hun geaardheid (56%). Bijna vier van de tien (geen verschil tussen homo's en lesbo's) geeft aan in de afgelopen 12 maanden slachtoffer te zijn geweest van verbaal geweld vanwege hun geaardheid. Er lijkt vooral bij homomannen een relatie te bestaan tussen leeftijd en slachtofferschap. Vooral tot 50 jaar is de kans slachtoffer te zijn geweest van verbaal geweld hoog.

Een kwart van alle homo's en lesbo's was slachtoffer van een andere vorm van negatieve bejegening en drie procent zegt in de afgelopen 12 maanden slachtoffer van fysiek geweld te zijn geweest. Van de homo's en lesbo's die op een of andere manier slachtoffer waren (verbaal, fysiek of overig) heeft 9% aangifte of melding gedaan. Dit relatief lage percentage hangt vermoedelijk samen met het hoge aandeel verbaal geweld in het slachtofferschap. Dit verbale geweld is slecht bewijsbaar en ook zijn de daders vaak niet identificeerbaar.

Effect van huidig klimaat op gedrag

Van alle ondervraagde homo's en lesbo's durft iets meer dan de helft (55%) soms of altijd in het openbaar hun homoseksualiteit te tonen (bijvoorbeeld door hand in hand te lopen). De overige 45% durft dit zelden of nooit. Er bestaat wel een duidelijk verschil tussen mannelijke homoseksuelen en lesbiennes. Van de mannen durft 48% hand in hand te lopen en bij de vrouwen ligt dit met 77% beduidend hoger.

De helft van alle homoseksuelen (48%) is zich de laatste jaren minder openlijk als homo of lesbo gaan gedragen in het openbaar. Hierin verschillen mannen en vrouwen niet. Wel is er bij de homoseksuele mannen een relatie met leeftijd; vooral de mannen tussen 35 en 65 zijn zich minder open gaan gedragen.

De jongere en oudere homo's geven dit minder vaak aan.

Een kwart van de ondervraagde homo's en lesbo's (26%) geeft aan dat er plekken of wijken in de stad zijn die ze tegenwoordig mijden. Vooral (Nieuw-)West en het Centrum worden hierbij vaak genoemd.

Bijna driekwart van de homo's en lesbo's geeft aan vaak of soms uit te gaan in Amsterdam. Niet verrassend is dat jonge homo's en lesbo's veel vaker uitgaan dan oudere. Veertien procent van alle homoseksuele ondervraagden mijdt een of enkele uitgaansplekken waar men vroeger wel kwam. Van deze groep gaan de meesten (73%) minder uit, de overige 27% gaat naar andere uitgaansgelegenheden.

Vier procent van alle homoseksuele ondervraagden zegt soms iets bij zich te dragen waarmee men zich kan verweren mocht dat nodig zijn.

Beleid gemeente

Respondenten is een drietal uitspraken voorgelegd over het beeld dat zij hebben van daders van geweld tegen homoseksuelen, met de vraag de uitspraak te kiezen die het meest met hun beeld overeenkomt. *anti-homoacties vinden voornamelijk plaats door Marokkaanse jongeren en bijna nooit door andere groepen anti-homoacties vinden veel plaats door Marokkaanse jongeren, maar er zijn ook andere daders er is niet een bepaalde groep daders aan te wijzen*

De overgrote meerderheid (ongeveer driekwart) kiest voor de uitspraak dat anti-homoacties veel plaats vinden door Marokkaanse jongeren, maar er ook andere daders zijn. Iets meer dan 10% kiest voor de eerste of de laatste uitspraak.

Ruim de helft (63%) van alle ondervraagde Amsterdammers vindt dat de politie en/of gemeente te weinig doet om het geweld tegen homoseksuelen te beperken. De meeste suggesties die mensen geven liggen op het vlak van harder optreden door politie tegen alle vormen van geweld. Ook wordt vaak aangegeven dat de voorlichting (aan jongeren) beter moet. Een aantal mensen geven de suggestie dat er verbeteringen mogelijk zijn in het melden van geweld; zo moet het bijvoorbeeld makkelijker worden om verbaal geweld te melden.

Tabellen

Klimaat in de stad

1a Hoe beoordeelt u het huidige klimaat in Amsterdam voor homoseksuelen (homoseksueel vs hetero)?

		Quest1		Total
		homo/lesbo	hetero	
	goed	39,9%	49,3%	46,6%
	niet goed niet slecht	36,2%	26,5%	29,2%
	slecht	23,9%	20,9%	21,7%
q3_rec	weet niet		3,4%	2,4%
Total		100,0%	100,0%	100,0%

1b Hoe beoordeelt u het huidige klimaat in Amsterdam voor homoseksuelen (homo-man vs lesbo)?

		GESL		Total
		homo man	lesbo	
	goed	44,4%	22,9%	39,8%
	niet goed niet slecht	32,5%	51,4%	36,6%
q3_rec	slecht	23,0%	25,7%	23,6%
Total		100,0%	100,0%	100,0%

1c Hoe beoordeelt u het huidige klimaat in Amsterdam voor homoseksuelen (alle homoseksuelen per leeftijdsgroep)?

		LEEFTD_JB				Total
		20 - 34 jaar	35 - 49 jaar	50 - 64 jaar	65 jaar e.o.	
	goed	54,5%	30,9%	43,5%	44,4%	40,0%
	niet goed niet slecht	18,2%	38,2%	36,5%	55,6%	36,9%
q3_rec	slecht	27,3%	30,9%	20,0%		23,1%
Total		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

2a Is naar uw idee het klimaat in Amsterdam ten opzichte voor homoseksuelen de laatste jaren veranderd (homoseksueel vs hetero)?

		Quest1		Total
		homo/lesbo	hetero	
	(veel) slechter	79,1%	67,0%	70,4%
	niet veranderd	13,5%	15,8%	15,1%
	(veel) beter	1,2%	3,9%	3,1%
	wisselend	3,1%	4,6%	4,2%
q4_rec	weet niet	3,1%	8,7%	7,1%
Total		100,0%	100,0%	100,0%

2b Is naar uw idee het klimaat in Amsterdam ten opzichte voor homoseksuelen de laatste jaren veranderd (homo-man vs lesbo)?

		GESL		Total
		man	lesbo	
	(veel) slechter	81,7%	68,6%	78,9%
	niet veranderd	13,5%	14,3%	13,7%
	(veel) slechter	,8%	2,9%	1,2%
	wisselend	,8%	11,4%	3,1%
q4_rec	wn	3,2%	2,9%	3,1%
Total		100,0%	100,0%	100,0%

2c Is naar uw idee het klimaat in Amsterdam ten opzichte voor homoseksuelen de laatste jaren veranderd alle homoseksuelen per leeftijdsgroep)?

		LEEFTD_JB				Total
		20 - 34 jaar	35 - 49 jaar	50 - 64 jaar	65 jaar e.o.	
	(veel) slechter	72,7%	89,1%	76,5%	44,4%	78,8%
	niet veranderd	18,2%	5,5%	15,3%	44,4%	13,8%
	(veel) slechter			2,4%		1,3%
	wisselend	9,1%		3,5%	11,1%	3,1%
q4_rec	wn		5,5%	2,4%		3,1%
Total		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

3a Verdient Amsterdam de titel “Amsterdam, Gay Capital of the World” (homoseksueel vs hetero)?

		Quest1		Total
		homo/lesbo	hetero	
	zeker	4,3%	8,5%	7,3%
	redelijk	17,2%	38,6%	32,5%
	nauwelijks	39,3%	27,4%	30,8%
	niet	35,0%	7,8%	15,5%
Quest6	weet ik niet	4,3%	17,7%	13,9%
Total		100,0%	100,0%	100,0%

3b Verdient Amsterdam de titel “Amsterdam, Gay Capital of the World” (homo-man vs lesbo)?

		GESL		Total
		man	lesbo	
	zeker	4,0%	5,7%	4,3%
	redelijk	13,5%	31,4%	17,4%
	nauwelijks	35,7%	51,4%	39,1%
	niet	44,4%		34,8%
Quest6	weet ik niet	2,4%	11,4%	4,3%
Total		100,0%	100,0%	100,0%

3c Verdient Amsterdam de titel “Amsterdam, Gay Capital of the World” (alle homoseksuelen per leeftijdsgroep)?

		LEEFTD_JB				Total
		20 - 34 jaar	35 - 49 jaar	50 - 64 jaar	65 jaar e.o.	
	zeker		3,6%	4,7%	11,1%	4,4%
	redelijk	27,3%	14,5%	17,6%	22,2%	17,5%
	nauwelijks	45,5%	29,1%	44,7%	44,4%	39,4%
	niet	27,3%	50,9%	27,1%	11,1%	34,4%
Quest6	weet ik niet		1,8%	5,9%	11,1%	4,4%
Total		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

4 basis waarvan vormt u voornamelijk uw beeld over het klimaat in Amsterdam ten opzichte van homoseksuelen? <i>(Maximaal twee antwoorden mogelijk)</i>

	homo/lesbo		hetero	Total
	Column %	Column %	Column %	
	televisie	27,0	50,0	43,5
kranten	44,8	64,1	58,6	
gesprekken met vrienden en bekenden	52,1	39,1	42,8	
eigen ervaring anders, namelijk	58,9	21,6	32,2	
	5,5	3,2	3,8	

Daadwerkelijk ervaringen van anti-homoacties

Quest9 Voelt u zich wel eens bedreigd in Amsterdam vanwege uw geaardheid?

		GESL		Total
		man	lesbo	
	ja, vaak	7,1%		5,6%
	ja, soms	48,4%	57,1%	50,3%
Quest9	nee	44,4%	42,9%	44,1%
Total		100,0%	100,0%	100,0%

Quest10 Bent u in de afgelopen 12 maanden slachtoffer geweest van verbaal geweld vanwege uw geaardheid?

		GESL		Total
		man	lesbo	
	ja,	38,9%	28,6%	36,6%
Quest10	nee	61,1%	71,4%	63,4%
Total		100,0%	100,0%	100,0%

Quest12 Bent u in de afgelopen 12 maanden slachtoffer geweest van fysiek geweld vanwege uw geaardheid?

		GESL		Total
		man	lesbo	
	ja,	2,4%	5,7%	3,1%
Quest12	nee	97,6%	94,3%	96,9%
Total		100,0%	100,0%	100,0%

Quest14 Bent u in de afgelopen 12 maanden slachtoffer geweest van een andere vorm van negatieve bejegening vanwege uw geaardheid?

		GESL		Total
		man	lesbo	
	ja, namelijk	24,6%	28,6%	25,5%
Quest14	nee	75,4%	71,4%	74,5%
Total		100,0%	100,0%	100,0%

Quest15 Heeft u aangifte of melding (bijv bij politie/meldpunt discriminatie/coc/media) gedaan naar aanleiding van deze ervaring(en)?

		GESL		Total
		man	lesbo	
	ja	8,2%	14,3%	9,3%
Quest15	nee	91,8%	85,7%	90,7%
Total		100,0%	100,0%	100,0%

Effect van huidig klimaat op gedrag

Quest7 Durft u in het openbaar uw homoseksualiteit te tonen (door bijvoorbeeld hand in hand te lopen met uw partner)?

		GESL		Total
		homo	lesbo	
	ja, altijd	7,1%	22,9%	10,6%
	ja, soms	41,3%	54,3%	44,1%
	zelden	29,4%	14,3%	26,1%
Quest7	nee, nooit	22,2%	8,6%	19,3%
Total		100,0%	100,0%	100,0%

Quest8 Bent u zich de laatste jaren anders gaan gedragen in het openbaar?

		GESL		Total
		homo	lesbo	
	ja, meer open	1,6%		1,2%
	nee, niet veranderd	50,8%	54,3%	51,6%
Quest8	ja, minder open	47,6%	45,7%	47,2%
Total		100,0%	100,0%	100,0%

Quest19 Zijn er plekken of wijken in de stad waar u eerst wel kwam, maar die u tegenwoordig mijdt?

		GESL		Total
		homo	lesbo	
	ja, namelijk	27,8%	17,1%	25,5%
Quest19	nee	72,2%	82,9%	74,5%
Total		100,0%	100,0%	100,0%

Quest20 Gaat u uit in Amsterdam?

		GESL		Total
		homo	lesbo	
	ja, vaak	23,0%	17,1%	21,7%
	ja, soms	53,2%	51,4%	52,8%
	bijna nooit	21,4%	28,6%	23,0%
Quest20	nee, nooit	2,4%	2,9%	2,5%
Total		100,0%	100,0%	100,0%

Quest211 Zijn er uitgaansgelegenheden waar u eerst wel kwam en die u nu liever mijdt?

		GESL		Total
		homo	lesbo	
	ja, veel	1,6%		1,3%
	ja, een paar	14,6%	5,9%	12,7%
Quest211	nee, geen een	83,7%	94,1%	86,0%
Total		100,0%	100,0%	100,0%

Quest21b Gaat u in plaats daarvan naar andere uitgaansgelegenheden, of gaat u nu minder uit?

		GESL		Total
		homo	lesbo	
	ik ga naar andere uitgaansgelegenheden	30,0%		27,3%
Quest21b	ik ga minder uit	70,0%	100,0%	72,7%
Total		100,0%	100,0%	100,0%

Quest221 Draagt u iets bij u, waarmee u zich kunt verweren als dat nodig mocht zijn?

		GESL		Total
		homo	lesbo	
	ja, vaak	,8%		,6%
	ja, soms	4,8%		3,7%
	zelden	6,3%	5,7%	6,2%
Quest221	nee, nooit	88,1%	94,3%	89,4%
Total		100,0%	100,0%	100,0%

Quest23 Heeft u wel eens overwogen om iets bij u te dragen waarmee u uzelf kunt verweren?

		GESL		Total
		homo	lesbo	
Quest23	ja	22,5%	12,1%	20,1%
	nee	77,5%	87,9%	79,9%
Total		100,0%	100,0%	100,0%

Daders anti-homo acties en beleid politiek en gemeente

Quest17 Wordt er door de politie en/of de gemeente voldoende gedaan om het geweld jegens homoseksuelen te beperken?

		Quest1		Total
		homo/lesbo	hetero	
Quest17	ja, ruim voldoende	1,6%	3,9%	3,1%
	ja, voldoende	29,8%	35,7%	33,8%
	nee, te weinig	45,2%	51,2%	49,2%
	nee, veel te weinig	23,4%	9,3%	13,9%
Total		100,0%	100,0%	100,0%

Quest25 In de media heerst het beeld dat anti-homo acties voornamelijk daders van Marokkaanse afkomst betreft. _ _ Wij willen graag weten welk van onderstaande stellingen het beste uw eigen beeld weergeeft:

		Quest1		Total
		homo/lesbo	hetero	
	anti-homo acties vinden voornamelijk plaats door Marokkaanse jongeren en bijna nooit door andere groepen	14,7%	9,2%	10,8%
	anti-homo acties vinden veel plaats door Marokkaanse jongeren, maar er zijn ook andere daders	72,4%	76,7%	75,5%
	er is niet een bepaalde groep daders aan te wijzen	12,9%	14,1%	13,7%
Total		100,0%	100,0%	100,0%

Bijlage 2 Persbericht

PERSBERICHT COC AMSTERDAM

Amsterdam, 3 oktober 2010

“Amsterdamse homo’s en lesbo’s massaal terug in de kast”

COC Amsterdam is geschokt over het grote percentage homoseksuelen dat niet meer zichtbaar over straat wil. Het is een bevestiging dat roze Amsterdammers ‘massaal terug de kast ingaan’. Dit blijkt uit het onderzoek dat Bureau O+S van de gemeente uitvoerde in opdracht van AT5 en het Parool. Dit rapport roept om duidelijke actie, aldus COC Amsterdam voorzitter Dennis Boutkan. COC Amsterdam roept alle Amsterdammers op om 11 oktober tijdens Coming Out Dag massaal de poster tegen homofobie geweld op te hangen, in het kader van de landelijke campagne tegen anti homogeweld.

45% van de roze Amsterdammers toont zich minder openlijk homoseksueel op straat en 25% van de ondervraagden mijdt zelfs plekken, zoals de stadsdelen Centrum en Nieuw(West). COC Amsterdam roept alle roze Amsterdammers op om vooral zichtbaar te blijven.

In het onderzoek is ook een trend waarneembaar: 80% van de roze Amsterdammers vindt dat het de afgelopen jaren slechter is geworden met het tolerante klimaat. Heteroseksuelen bevestigen dit beeld.

Veel homoseksuelen hebben last van verbaal geweld: maar liefst 4 van de 10 is hier slachtoffer van. Helaas doen te weinig mensen hiervan aangifte aldus het COC Amsterdam, terwijl melden zo eenvoudig kan via internet bij Meldpunt Discriminatie Amsterdam of bij de politie via hatecrimes.nl. De belangenorganisatie vindt dat men massaal moet melden na incidenten: “met de juiste aangiften wordt de pakkans en veroordelingkans vergroot”, aldus Boutkan. De belangenorganisatie maakte onlangs afspraken met het Openbaar Ministerie voor het beter vervolgen van discriminatiezaken.

Het onderzoek laat verder zien dat men weinig vertrouwen heeft in de politie en de gemeente om homofobie te bestrijden. Ruim 60% vindt dat deze instanties te weinig doen. COC Amsterdam betreurt het geringe vertrouwen, omdat de politie juist veel doet en deze *high impact crime* een hoge prioriteit geeft.

Politie Amsterdam-Amstelland en het COC Amsterdam bereiden op dit moment een training voor die aangiften door homoseksuelen makkelijker moet laten verlopen. COC Amsterdam wil hier zo snel mogelijk mee aan de slag.

COC Amsterdam wil dat in 2012 een start wordt gemaakt met voorlichting over homoseksualiteit aan basisscholen. “Wij geloven erin, burgemeester van Der Laan heeft zich positief uitgesproken en ook de roze Amsterdammers vinden meer voorlichting een goede oplossing”, aldus Boutkan. “Het COC Amsterdam is er helemaal klaar voor.”